

ומקשינן: וחתניא: כגרוגרת?

ומתריצין: אידי ואידי — חד שיעורא הוא, סלע וגרוגרת שוים הם בגודלם.

וממשיכה הברייתא:

מוכין [כל דבר רך נקרא מוכין כגון צמר גפן, שאריות צמר רך, בגדים בלויים, רש"י ריש במה טומנין] — כדי לעשות כדור קטנה.

וכמה שיעורו של הכדור? — כאגוז.

שנינו במשנה: נייר — כדי לכתוב עליו קשר מוכסין.

תנא: כמה הוא קשר מוכסין? — שתי אותיות של קשר מוכסין. היינו שתי אותיות גדולות.

ורמינהו: תניא: המוציא נייר חלק — אם יש בו כדי לכתוב שתי אותיות חייב, ואם לא פטור. הרי שהוא חייב אפילו על שתי אותיות רגילות?

ומתריצין: אמר רב ששת: מאי שתי אותיות דקתני בברייתא? — שתי אותיות של קשר מוכסין.

רבא אמר: ברייתא הכי קאמרה: נייר שיש בו כדי לכתוב שתי אותיות דידן, רגילות, ועוד מקום בית אחיזה, דהיינו, ביחד עם

השוליים שבהם אוחו הקורא, (3) — זהו השיעור של נייר חלק רגיל, דהיינו, קשר מוכסין, שכתובות בו שתי אותיות גדולות ללא שוליים [כי הוא עשוי להיות פרוס על כף היד ורואה בו].

ונמצא ששני השיעורים שווים.

מיתיבי: תניא: המוציא נייר מחוק ושרט פרוע — אם יש בלובן שלו בשולים כדי לכתוב שתי אותיות, או אם יש בכלו כדי לכרוך על פי צלוחית קטנה של פלייטון — חייב. ואם לאו — פטור.

בשלמא לרב ששת דאמר בברייתא דלעיל מאי שתי אותיות — שתי אותיות של קשר מוכסין. שפיר! שגם כאן יש לפרש שיש בלובן שלו כדי לכתוב בו שתי אותיות של קשר מוכסין.

אלא לרבא, דאמר התם שתי אותיות דידן ועוד מקום בית אחיזה, דהיינו קשר מוכסין, תקשי: שהרי כאן אי אפשר לפרש כן. דהכא בית אחיזה לא צריך, לפי שיכול לאוחזו במקום המחק או במקום הכתב בשרט הפרוע. ועל כרחך סגי בשתי אותיות קטנות בלבד הראויות להכתב במקום הלובן. וא"כ אינו דומה פירוש שתי הברייתות להדדי?

ומסקינן: קשיא!

תנו רבנן: המוציא קשר מוכסין — עד

ובשפת אמת מפרש, שהמוכס דרכו לכתוב כמה קשרים ביחד ואח"כ חותך ונותן לכל אחד, ולכן בשעת הכתיבה יש לו בית אחיזה.

3. ואילו תוס' בד"ה ובית, מפרשים שבשעת הכתיבה צריך שיהיה לו בית אחיזה לצורך הכתיבה, וקשר מוכסין צריך לומר שאפשר לכתוב ללא בית אחיזה.